

SZKOLENIE NACZELNIKÓW OSP

TEMAT 1: Obowiązki, uprawnienia i odpowiedzialność naczelnika OSP

Autor: Robert Łazaj

Podstawy Prawne Funkcjonowania OSP

Ochotnicza Straż Pożarna działa na podstawie:

- Ustawy z 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (Dz.U. z 2001 r. nr 79, poz. 855 tekst jednolity ze zm.);
- Ustawy z 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. z 2002 r. nr 147, poz. 1229 tekst jednolity ze zm.);
- Statutu Ochotniczej Straży Pożarnej.

Zadania OSP i ZOSP RP

Celem Związku jest w szczególności:

- działanie na rzecz ochrony życia, zdrowia i mienia przed pożarami, klęskami żywiołowymi i zagrożeniami ekologicznymi lub innymi miejscowymi zagrożeniami,
- rzecznictwo i reprezentowanie członków Związku wobec organów administracji publicznej,
- wykonywanie zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej zleconych przez organy administracji publicznej,
- współtworzenie i opiniowanie aktów normatywnych dotyczących ochrony przeciwpożarowej,
- działanie na rzecz ochrony środowiska,

Zadania OSP i ZOSP RP

Celem Związku jest w szczególności:

- informowanie o występujących zagrożeniach pożarowych i innych zagrożeniach miejscowych oraz sposobach im zapobiegania,
- rozwijanie i upowszechnianie działalności kulturalnej,
- rozwijanie i krzewienie kultury fizycznej i sportu,
- organizowanie pożarniczego i obronnego wychowania dzieci i młodzieży.

Zadania OSP i ZOSP RP

Do zadań statutowych OSP należy:

- Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami,
- Udział w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęsk i zdarzeń,
- Informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych oraz sposobach ochrony przed nimi,

Zadania OSP i ZOSP RP

Do zadań statutowych OSP należy:

- Upowszechnianie, w szczególności wśród członków, kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenia działalności kulturalnej i oświatowej,
- Wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów o ochronie przeciwpożarowej oraz statutu,
- Działania na rzecz ochrony środowiska,
- Wspomaganie rozwoju społeczności lokalnych.

Zadania OSP i ZOSP RP

Zadania statutowe Ochotnicza Straż Pożarna realizuje przez:

- Organizowanie swoich członków do działalności na rzecz ochrony przeciwpożarowej i ochrony ludności,
- Przedstawianie organom władzy samorządowej i administracji rządowej wniosków w sprawach ochrony przeciwpożarowej oraz ratownictwa,
- Organizowanie, spośród swoich członków zwyczajnych zespołu ratowniczego,
- Prowadzenie podstawowego szkolenia ratowniczego członków zwyczajnych OSP i współdziałanie z Państwową Strażą Pożarną w organizowaniu szkolenia funkcyjnych OSP,
- Organizowanie młodzieżowej i kobiecej drużyny pożarniczej,

Zadania OSP i ZOSP RP

Zadania statutowe Ochotnicza Straż Pożarna realizuje przez:

- Organizowanie zespołów świetlicowych, bibliotek, orkiestr, teatrów amatorskich, chórów, sekcji sportowych i innych form pracy społeczno-wychowawczej oraz kulturalnej i oświatowej,
- Organizowanie zawodów sportowych i imprez propagujących kulturę fizyczną.
- Prowadzenie innych form działalności mających na celu wykonanie zadań wynikających z ustawy o ochronie przeciwpożarowej i statutu.

Prawa i Obowiązki Członków OSP

Członkowie OSP dzielą się na [\[1\]](#):

- członków zwyczajnych, w tym członków młodzieżowej i kobiecej drużyny pożarniczej,
- członków wspierających,
- członków honorowych.

[\[1\]](#) Wzorcowy Statut Ochotniczej Straży Pożarnej. (www.zosprp.pl)

Prawa i Obowiązki Członków OSP

Członkowie zwyczajni mają prawo^[1]:

- wybierać i być wybieranymi do władz OSP z wyjątkiem młodzieży poniżej 16 roku życia,
- uczestniczyć w Walnym Zebraniu Członków OSP z prawem głosu,
- wysuwać postulaty i wnioski wobec władz OSP,
- korzystać z urządzeń i sprzętu będącego własnością OSP,
- używać munduru, dystynkcji i odznak.

^[1] Wzorcowy Statut Ochotniczej Straży Pożarnej. (www.zosprp.pl)

Prawa i Obowiązki Członków OSP

Do obowiązków członka zwyczajnego należy^[1]:

- aktywne uczestniczenie w działalności OSP,
- przestrzeganie postanowień statutu i uchwał władz OSP oraz uchwał władz Związku,
- podnoszenie poziomu wiedzy pożarniczej poprzez udział w szkoleniach,
- dbanie o mienie OSP,
- regularne opłacanie składek członkowskich.

Spośród pełnoletnich członków zwyczajnych tworzy się zespół ratowniczy.

^[1] Wzorcowy Statut Ochotniczej Straży Pożarnej. (www.zosprp.pl)

Prawa i Obowiązki Członków OSP

Obowiązki ratowników OSP wchodzących w skład Jednostek Operacyjno – Technicznych [\[1\]](#):

- wykonywać rozkazy i polecenia dowódców oraz przestrzegać wymaganej dyscypliny,
- przybyć niezwłocznie do wyznaczonego miejsca na zarządzony alarm lub inne wezwanie,
- sprawdzić sprzęt i wyposażenie przydzielone do obsługi; po akcji doprowadzić je do możliwości ponownego użycia,
- włożyć maksimum wysiłku i zaangażowania w wykonanie powierzonego zadania bojowego,

[\[1\]](#) Regulamin Organizacyjny Jednostki Operacyjno-Technicznej OSP zatwierdzony uchwałą nr 95/18/2004 Prezydium Zarządu Głównego ZOSP RP z dnia 16 grudnia 2004r.

Prawa i Obowiązki Członków OSP

Obowiązki ratowników OSP wchodzących w skład Jednostek Operacyjno – Technicznych [\[1\]](#)

- uzyskać niezbędne wykszolenie podstawowe i uzupełniające oraz doskonalić wiedzę i umiejętności strażackie,
- poddać się badaniom lekarskim określającym przydatność do społecznej służby strażackiej,
- dbać o powierzony sprzęt i wyposażenie oraz mienie OSP,
- dbać o dobre imię OSP oraz wykazywać się koleżeństwem i zrozumieniem wobec kolegów.

Prawa i Obowiązki Członków OSP

Obowiązki ratowników OSP wchodzących w skład Jednostek Operacyjno – Technicznych [\[1\]](#)

- zapewnienie badań lekarskich dopuszczających do pełnienia społecznej strażackiej służby,
- zapewnienie niezbędnych środków ochrony osobistej,
- wypłacenie ustalonego ekwiwalentu pieniężnego za udział w akcjach i ćwiczeniach,
- ochrona prawna w czasie wykonywania zadań i obowiązków ratownika OSP,
- świadczenie odszkodowawcze z tytułu wypadku w czasie działań ratowniczych i ćwiczeń,

[\[1\]](#) Regulamin Organizacyjny Jednostki Operacyjno-Technicznej OSP zatwierdzony uchwałą nr 95/18/2004 Prezydium Zarządu Głównego ZOSP RP z dnia 16 grudnia 2004r.

Prawa i Obowiązki Członków OSP

Obowiązki ratowników OSP wchodzących w skład Jednostek Operacyjno – Technicznych [\[1\]](#)

- ubezpieczenie od wypadków zaistniałych w czasie wykonywania zadań statutowych,
- zapewnienie umundurowania i dystynkcji związanych z pełnioną funkcją,
- inne uprawnienia wynikające z przepisów prawnych oraz statutu OSP i statutu Związku OSP RP.

Władze OSP

Władzami OSP są [1]:

- Walne Zebranie Członków OSP,
- Zarząd,
- Komisja Rewizyjna.

[1] Wzorcowy Statut Ochotniczej Straży Pożarnej. (www.zosprp.pl)

Władze OSP

Do kompetencji Walnego Zebrania Członków OSP należy:

- wysłuchanie i zatwierdzenie sprawozdań Zarządu z działalności OSP,
- wysłuchanie sprawozdania Komisji Rewizyjnej z działalności OSP,
- udzielenia absolutorium Zarządowi OSP,
- uchwalenie programu działania i budżetu OSP,
- określenie przedmiotu prowadzonej przez OSP działalności gospodarczej,
- wybór, spośród siebie Zarządu, z zachowaniem większości osób pełnoletnich i odwołanie tego Zarządu,
- wybór spośród siebie i odwołanie komisji rewizyjnej,
- wybór spośród siebie delegatów na zjazd oddziału gminnego Związku,
- uchwalenie statutu OSP lub jego zmiany,

Władze OSP

Do kompetencji Walnego Zebrania Członków OSP należy:

- ustalanie wysokości składki członkowskiej,
- podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych przekraczających zwykły zarząd, w szczególności nabycia i zbycia nieruchomości oraz ich obciążenia.
- rozpatrywanie odwołań od decyzji Zarządu oraz innych spraw i wniosków zgłoszonych przez członków OSP,
- wybieranie spośród siebie przedstawicieli wchodzących w skład zarządu oddziału gminnego Związku i odwoływanie tych przedstawicieli,
- podjęcie uchwały o wystąpieniu ze Związku,
- nadawanie członkostwa honorowego OSP,
- podjęcie uchwały o rozwiązaniu OSP.

Władze OSP

Do zadań Zarządu należy:

- reprezentowanie interesów OSP,
- realizowanie uchwał i wytycznych Walnego Zebrania Członków OSP,
- zwoływanie Walnego Zebrania Członków OSP,
- niezwłoczne zawiadomienie sądu rejestrowego o zmianie statutu oraz zmianach w składzie Zarządu i Komisji Rewizyjnej,
- udzielanie niezbędnych wyjaśnień organowi nadzorującemu,
- opracowanie projektów rocznego planu działalności i budżetu OSP oraz składanie sprawozdań z ich wykonania Walnemu Zebraniu Członków OSP,
- zaciąganie w imieniu OSP zobowiązań finansowych i innych zobowiązań majątkowych w zakresie zwykłego zarządu.
- przyjmowanie i skreślanie z listy członków OSP.

Władze OSP

Do zadań Zarządu należy:

- przyznawanie wyróżniającym się członkom OSP dyplomów i nagród oraz występowanie z wnioskami o przyznanie odznaczeń i odznak,
- tworzenie zespołu ratowniczego,
- organizowanie młodzieżowej i kobiecej drużyny OSP, zespołów kulturalno-oświatowych i sportowych,
- dokonywanie ocen realizacji przez poszczególnych członków OSP powierzonych im zadań,
- rozstrzyganie sporów między członkami, wynikających z ich przynależności do OSP, wykonywanie innych zadań wynikających z postanowień statutu.

Obowiązki i Uprawnienia Naczelnika OSP

Do obowiązków naczelnika należy [\[1\]](#):

- wnioskowanie do zarządu OSP o wyznaczenie członków OSP do wykonania zadań ratowniczych,
- organizowanie i prowadzenie podstawowego szkolenia ratowniczego członków OSP, drużyny młodzieżowej i kobiecej,
- czuwanie nad przestrzeganiem dyscypliny organizacyjnej przez członków OSP,
- kierowanie realizacją zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- kierowanie działaniami ratowniczymi prowadzonymi siłami OSP,
- dysponowanie sprzętem ratowniczym OSP i nadzór nad jego sprawnością,
- opracowywanie opinii i wniosków w sprawie stanu ochrony przeciwpożarowej miejscowości będącej siedzibą OSP oraz dotyczących wyposażenia ratowniczego OSP.

[\[1\]](#) Wzorcowy Statut Ochotniczej Straży Pożarnej. (www.zosprp.pl)

Obowiązki i Uprawnienia Naczelnika OSP

Zadania naczelnika OSP w zakresie kierowania Jednostkami Operacyjno – Technicznymi^[1]:

- JOT kieruje jednoosobowo naczelnik OSP przy pomocy dowódców niższego szczebla: z-cy naczelnika, dowódcy plutonu, dowódcy sekcji.
- W czasie akcji ratowniczych naczelnik dowodzi działaniami JOT przy pomocy dowódców załóg.
- W czasie nieobecności naczelnika JOT kieruje zastępca naczelnika. Zastępca naczelnika w JOT w sile plutonu pełni równocześnie funkcję dowódcy plutonu.
- W czasie nieobecności naczelnika i jego zastępcy (d-cy plutonu) JOT kieruje wyznaczony przez naczelnika d-ca sekcji.

^[1] Regulamin Organizacyjny Jednostki Operacyjno-Technicznej OSP zatwierdzony uchwałą nr 95/18/2004 Prezydium Zarządu Głównego ZOSP RP z dnia 16 grudnia 2004r.

Obowiązki i Uprawnienia Naczelnika OSP

Obowiązki naczelnika OSP w zakresie kierowania Jednostkami Operacyjno – Technicznymi [\[1\]](#):

- kierowanie całokształtem działalności JOT i nadzór nad jej gotowością bojową,
- typowanie członków czynnych do składu osobowego JOT,
- dysponowanie siłami i środkami JOT,
- dowodzenie załogami JOT w czasie działań ratowniczych i zabezpieczających,
- współdziałanie na przydzielonym odcinku działań z innymi służbami i jednostkami ratowniczymi uczestniczącymi w akcji,
- zapewnienie zgłoszenia do właściwego ośrodka dyspozycyjnego każdego wyjazdu i powrotu załogi JOT,
- dopilnowanie sporządzenia wymaganej dokumentacji z udziału JOT w akcjach ratowniczych i zabezpieczających,

[\[1\]](#) Regulamin Organizacyjny Jednostki Operacyjno-Technicznej OSP zatwierdzony uchwałą nr 95/18/2004 Prezydium Zarządu Głównego ZOSP RP z dnia 16 grudnia 2004r.

Obowiązki naczelnika OSP w zakresie kierowania Jednostkami Operacyjno – Technicznymi [\[1\]](#):

- zapewnienie natychmiastowego zgłaszania do właściwego ośrodka dyspozycyjnego niezdolności do działań załogi JOT,
- nadzorowanie sprawności oraz prawidłowej eksploatacji i konserwacji sprzętu i wyposażenia JOT zgodnie z wymogami określonymi w instrukcjach i innych dokumentach,
- planowanie szkolenia JOT oraz nadzór nad realizacją planów i zajęć szkoleniowych; udział bezpośredni w szkoleniu,
- utrzymywanie dyscypliny organizacyjnej oraz dbanie o właściwą atmosferę i koleżeństwo,
- nadzór nad przestrzeganiem bhp oraz badaniami lekarskimi ratowników OSP,
- informowanie Zarządu OSP o problemach organizacyjnych i sprzętowych JOT oraz wnioskowanie sposobu ich usunięcia,
- dokumentowanie działalności JOT w książce naczelnika OSP i innych wymaganych dokumentach.

Obowiązki i Uprawnienia Naczelnika OSP

Obowiązki naczelnika OSP w zakresie kierowania Jednostkami Operacyjno – Technicznymi [\[1\]](#):

- dysponowanie siłami i środkami JOT,
- kierowanie (dowodzenie) jednoosobowo JOT w formie poleceń i rozkazów,
- mianowanie dowódców pododdziałów (plutonu, sekcji),
- udzielanie wyróżnień i kar statutowych ratownikom OSP,
- przekazanie części swoich obowiązków zastępcy oraz innym dowódcom funkcjonującym w strukturze JOT,
- pełnienie funkcji wiceprezesa OSP,
- inne uprawnienia wynikające z przepisów oraz statutu OSP i statutu Związku OSP.

[\[1\]](#) Regulamin Organizacyjny Jednostki Operacyjno-Technicznej OSP zatwierdzony uchwałą nr 95/18/2004 Prezydium Zarządu Głównego ZOSP RP z dnia 16 grudnia 2004r.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ